

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 30.5.2005
COM(2005) 206 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**σχετικά με τις ευρωπαϊκές πολιτικές για τη νεολαία
Αντιμετώπιση των θεμάτων που απασχολούν τους νέους στην Ευρώπη -
εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία και προώθηση της ενεργού
συμμετοχής στα κοινά**

{SEC(2005)693}

Ανακοίνωση του κ. Figel'
σε συνεργασία με τον κ. Špidla

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το μέλλον της Ευρώπης εξαρτάται σε ολοένα και μεγαλύτερο βαθμό από την ικανότητά της να διαμορφώσει κοινωνίες φιλικές προς τα παιδιά και τους νέους. Με το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία, που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στην εαρινή σύνοδό του το 2005¹ στο πλαίσιο της αναθεωρημένης στρατηγικής της Λισσαβώνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, αναγνωρίζεται ότι η ενσωμάτωση των νέων στην κοινωνία και την επαγγελματική ζωή και η καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού τους παίζουν βασικό ρόλο στην προσπάθεια να εξασφαλιστεί η επιστροφή και η παραμονή της διατηρήσιμης ανάπτυξης στην Ευρώπη.

Με την πρωτοβουλία αυτή τονίζεται ο ρόλος των νέων στους βασικούς τομείς της σύμπραξης της Λισσαβώνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, ιδίως μέσω των ευρωπαϊκών στρατηγικών για την απασχόληση και την κοινωνική ενσωμάτωση καθώς και του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010», και υπογραμμίζεται η ανάγκη συνεκτικότητας μεταξύ των διαφόρων πρωτοβουλιών σε αυτούς τους τομείς.

Η έγκριση του Συμφώνου συμπίπτει με την ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου εφαρμογής της λευκής βίβλου «Μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία»² του 2001, που σημειώθηκε στο ψήφισμα του Συμβουλίου του Ιουνίου 2002³. Με τον τρόπο αυτό εγκαθιδρύθηκε ένα πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας με σκοπό την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των νέων ως πολιτών, μέσω της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού, και την ενσωμάτωση της διάστασης της νεολαίας στις άλλες πολιτικές.

Η Ευρώπη έχει ανάγκη σήμερα, όσο ποτέ άλλοτε, την ακλόνητη δέσμευση της νεολαίας για να οικοδομήσει μια Ευρώπη χωρίς αποκλεισμούς. Παράλληλα, η επιτυχία της πρωτοβουλίας αυτής εξαρτάται από τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων και κυρίως των οργανώσεων νεολαίας, των περιφερειακών και τοπικών αρχών και των κοινωνικών εταιριών.

Η ανακοίνωση:

- ορίζει πώς μπορεί να τεθεί σε λειτουργία το Σύμφωνο,
- καθορίζει τις προτεραιότητες της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού για τη νεολαία,
- εισάγει τη διάσταση της νεολαίας στις άλλες πολιτικές,
- απαριθμεί σχετικά ευρωπαϊκά προγράμματα και
- εξετάζει τρόπους περαιτέρω ενίσχυσης της συμμετοχής των νέων στο πολιτικό γίγνεσθαι.

¹ Παράρτημα 1 των Συμπερασμάτων της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Βρυξέλλες, 22-23.3.2005 (7619/05).

² COM (2001)681

³ ΕΕ C168 της 13.7.2002.

2. Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΤΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

2.1. Το πλαίσιο

Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ισπανίας και της Σουηδίας, προτείνοντας το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία, υπογράμμισαν τέσσερα κύρια ζητήματα:

- τον ευάλωτο χαρακτήρα της νεολαίας·
- την ανάγκη ανάπτυξης της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών απέναντι στη γήρανση της κοινωνίας·
- την ανάγκη να αποκτήσουν εφόδια οι νέοι μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισής τους·
- την ανάγκη καλύτερου συντονισμού σε όλους τους τομείς πολιτικής που αφορούν τη νεολαία.

Η παραπάνω ανάλυση συμπίπτει με την ανάλυση της λευκής βίβλου. Υπό την πίεση οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών παραγόντων μεταβάλλεται η φύση της νεολαίας. Οι νέοι φτάνουν στα διάφορα στάδια του βίου αργότερα σε σχέση με τις παλαιότερες γενεές, ακολουθώντας λιγότερο ευθύγραμμες πορείες από ό,τι στο παρελθόν.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε, κατά την προετοιμασία της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής της Λισσαβώνας, τη σημασία που έχουν οι δημογραφικοί παράγοντες για το μέλλον της Ευρώπης.

Όπως επισημαίνεται στην πράσινη βίβλο για την αντιμετώπιση των δημογραφικών αλλαγών⁴, η πτώση των γεννήσεων και η αύξηση του προσδόκιμου ζωής προκάλεσαν συνταρακτικές αλλαγές στο μέγεθος και την ηλικιακή δομή του ευρωπαϊκού πληθυσμού. Οι νέοι ηλικίας 15 έως 24 ετών αναμένεται να μειωθούν κατά το ¼, από 12,6% σε 9,7% του πληθυσμού, μεταξύ 2005 και 2050, ενώ η ηλικιακή ομάδα των ατόμων άνω των 65 ετών θα παρουσιάσει αύξηση από 16,4% σε 29,9% του πληθυσμού⁵. Η πράσινη βίβλος υπογραμμίζει τις συνέπειες που θα έχουν οι αλλαγές αυτές για την Ευρώπη, ιδίως όσον αφορά τη νεολαία. Η νέα ατζέντα κοινωνικής πολιτικής 2005-2010⁶ σημειώνει επίσης τη σημασία διαμόρφωσης μιας προσέγγισης που θα απευθύνεται σε όλες τις γενεές.

⁴ COM (2005)94

⁵ Προβλέψεις της Eurostat σχετικά με τον πληθυσμό το 2004, κεντρική παραδοχή.

⁶ COM (2005)33

Η μετάβαση των νέων στην αγορά εργασίας γίνεται δύσκολα, καθώς η ανεργία που πλήττει τους νέους είναι δύο φορές μεγαλύτερη από το συνολικό μέσο όρο στην Ευρώπη (17,9% για τα άτομα κάτω των 25 ετών εν συγκρίσει με 7,7% για τα άτομα ηλικίας 25 ετών και άνω)⁷. Οι νέοι είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι στον κίνδυνο της φτώχειας (19% για την ηλικιακή ομάδα 16-24 ετών εν συγκρίσει με ποσοστό 12% για τα άτομα ηλικίας 25-64 ετών)⁸.

Η νεολαία μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας για την αύξηση της απασχόλησης, της μεγέθυνσης και της αειφόρου ανάπτυξης, καθώς θα αποτελέσει το εργατικό δυναμικό και την πηγή των απαραίτητων ερευνητικών ικανοτήτων, καινοτομίας και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών του μέλλοντος. Οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν μόνον εάν οι νέοι είναι κατάλληλα εφοδιασμένοι με γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες μέσω της κατάλληλης εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλού επιπέδου. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνον εάν οι νέοι απαλλαγούν από τους φραγμούς της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι ανισότητες των φύλων πρέπει επίσης να διορθωθούν, καθώς οι νέες γυναίκες αντιμετωπίζουν υψηλότερη ανεργία και διατρέχουν μεγαλύτερους κινδύνους φτώχειας από ό,τι οι νέοι άντρες, ενώ οι νέοι άντρες που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο είναι περισσότεροι.

2.2. Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία

Υπό τις συνθήκες αυτές και με βάση τους στρατηγικούς στόχους της Επιτροπής για το 2005-2009⁹, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμπέρανε ότι οι νέοι πρέπει να επωφεληθούν από μια σειρά πολιτικές και μέτρα που εντάσσονται πλήρως στην αναθεωρημένη στρατηγική της Λισσαβόνας και ενέκρινε ένα σύμφωνο με τρία σκέλη (βλ. παράρτημα 1):

- απασχόληση, κοινωνική ενσωμάτωση και κοινωνική άνοδος
- εκπαίδευση, κατάρτιση και κινητικότητα
- συνδυασμός της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής.

Πρέπει να διαμορφωθούν οι κατάλληλες ενέργειες στους τομείς αυτούς, ιδίως στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση, τη στρατηγική για την κοινωνική ενσωμάτωση καθώς και στο πρόγραμμα εργασίας «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010». Η συμπερίληψη της νεολαίας στην εταιρική σχέση της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση δεν θα επιφέρει τη δημιουργία νέων δομών. Το Σύμφωνο, με την ενίσχυση των μέτρων για τη νεολαία, θα συμβάλει στη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου της στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Τα κράτη μέλη, κατά την παρουσίαση των εθνικών τους προγραμμάτων για τις μεταρρυθμίσεις της Λισσαβόνας το φθινόπωρο του 2005 (παράρτημα 2), θα βασιστούν στις «Ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση» (που συνδυάζουν τις οικονομικές κατευθυντήριες γραμμές και τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση), τις οποίες πρότεινε η Επιτροπή τον Απρίλιο του 2005¹⁰.

Η παρακολούθηση εφαρμογής του Συμφώνου θα ενσωματωθεί στους μηχανισμούς υποβολής εκθέσεων της στρατηγικής της Λισσαβόνας. Η ετήσια έκθεση προόδου για τη στρατηγική της

⁷ COM (2005)94

⁸ do.

⁹ COM (2005)12

¹⁰ COM (2005)141

Λισσαβώνας της Επιτροπής θα βασιστεί στα στοιχεία που υποβάλλουν τα κράτη μέλη κάθε φθινόπωρο σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί με τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων της στρατηγικής της Λισσαβώνας. Η έκθεση αυτή θα εξεταστεί από τους αρμόδιους υπουργούς του Συμβουλίου και θα συζητηθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά την εαρινή σύνοδό του.

Σε κοινοτικό επίπεδο, η Επιτροπή ανακοίνωσε ένα κοινοτικό πρόγραμμα για τη στρατηγική της Λισσαβώνας με στόχο της προτεραιότητας της ενδιάμεσης επανεξέτασης της στρατηγικής της Λισσαβώνας, τις οποίες ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά την εαρινή σύνοδό του.

Τα κεφάλαια που ακολουθούν επισημαίνουν τις πτυχές των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών και του επικείμενου κοινοτικού προγράμματος για τη Λισσαβώνα που σχετίζονται με το Σύμφωνο.

2.2.1. Μέτρα για την απασχόληση, την ένταξη και την κοινωνική άνοδο των νέων

Οι προτεινόμενες κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση 2005-2008, που την παρούσα στιγμή αποτελούν μέρος των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών, βρίσκονται στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και παίζουν έναν κεντρικό συντονιστικό ρόλο για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών. Εστιάζουν στη συμβολή που έχουν οι πολιτικές απασχόλησης στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, εντοπίζοντας τις εξής τρεις βασικές προτεραιότητες:

- προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας
- βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων και ευελιξία των αγορών εργασίας
- αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο με τη βελτίωση της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων

Τους νέους αφορούν ιδίως οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

- προώθηση μιας προσέγγισης της εργασίας σε συνάρτηση με τον κύκλο ζωής (στην προσέγγιση αυτή περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η ανανέωση των προσπαθειών για τη διάνοιξη προοπτικών απασχόλησης για νέους, η μείωση της ανεργίας των νέων καθώς και η ανάληψη αποφασιστικής δράσης ως προς την απασχόληση, την ανεργία και την αμοιβή για την εξάλειψη των διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών)
- δημιουργία αγορών εργασίας χωρίς αποκλεισμούς για όσους αναζητούν εργασία και για τα μειονεκτούντα άτομα
- καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας
- αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο
- προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν χρηματοδοτική συνδρομή για την εφαρμογή των σχετικών μέτρων μέσω των διαρθρωτικών ταμείων και ιδίως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Ενθαρρύνονται επίσης να αξιοποιήσουν τις διευκολύνσεις που παρέχει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Το πρόγραμμα αμοιβαίας μάθησης για την απασχόληση που προωθεί την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών δίνει επίσης έμφαση στην απασχόληση των νέων για το 2005. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειες της να εξασφαλίσει την πλήρη μεταφορά και εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας που απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω ηλικίας στην απασχόληση¹¹.

Η στρατηγική για την κοινωνική ενσωμάτωση θα συμπεριλάβει τη διάσταση της νεολαίας, όπως διατυπώθηκε στην ανακοίνωση για την ατζέντα κοινωνικής πολιτικής¹², και θα λάβει υπόψη της το ψήφισμα του Συμβουλίου για την κοινωνική ένταξη των νέων¹³. Έτσι, θα δοθεί πιθανότατα υψηλή προτεραιότητα στη βελτίωση της κατάστασης των περισσότερων ευάλωτων νέων, στην εξάλειψη της παιδικής φτώχειας και στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την πρόληψη των σχολικών αποτυχιών. Επίσης, θα διεξαχθεί μελέτη σχετικά με την κοινωνική ένταξη των νέων σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση που θα εστιάσει στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας, την αυτονομία και την ενεργό συμμετοχή τους στην κοινωνία.

Η Επιτροπή χαιρετίζει και ενθαρρύνει τη δέσμευση που ανέλαβαν οι κοινωνικοί εταίροι να συνεισφέρουν στην πρωτοβουλία αυτή μέσω κοινών ενεργειών εντός του κοινωνικού διαλόγου¹⁴.

Ενέργειες για την απασχόληση και την κοινωνική ενσωμάτωση

- Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν δράση για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, προκειμένου, για παράδειγμα:
 - να μειώσουν την ανεργία που πλήττει τους νέους
 - να δημιουργήσουν διόδους απασχόλησης
 - να αναπτύξουν εξατομικευμένα σχέδια δράσης, παρέχοντας βοήθεια για την αναζήτηση απασχόλησης, προσανατολισμό και κατάρτιση
- οι νέοι αποτελούν προτεραιότητα για την Επιτροπή και τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του προγράμματος αμοιβαίας μάθησης για την απασχόληση το 2005
- Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη, χρησιμοποιώντας τη στρατηγική για την κοινωνική ενσωμάτωση, βελτιώνουν την κατάσταση των περισσότερο ευάλωτων νέων
- Η Επιτροπή πρόκειται να δρομολογήσει μελέτη σχετικά με την κοινωνική ένταξη των νέων σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση το 2005

¹¹ Οδηγία 2000/78/ΕΚ της 27.11.2004, ΕΕ L303 της 2.12.2000.

¹² COM (2005)33

¹³ Ψήφισμα του Συμβουλίου 9601/04 της 28.5.2004.

¹⁴ Εισήγηση των ΕΣΣ, ΕΚΔΕ, UNICE/UEAPME της 22.3.2005

2.2.2. Μέτρα για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την κινητικότητα

Στις προταθείσες ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές υπογραμμίζεται ότι η Ευρώπη πρέπει να διευρύνει και να βελτιώσει τις επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο και να προσαρμόσει τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες ανάγκες για δεξιότητες. Προτεραιότητα δίνεται, μεταξύ άλλων, στη μείωση των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο· στην αύξηση της πρόσβασης στην επαγγελματική εκπαίδευση, στη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των μαθητειών και της επιχειρηματικής κατάρτισης καθώς και στην εργασία για τη διαμόρφωση κοινών πλαισίων που θα καταστήσουν τα συστήματα πιστοποίησης περισσότερο διαφανή και θα επικυρώσουν την ανεπίσημη και την άτυπη μάθηση.

Τα θέματα αυτά αποτελούν στο σύνολό τους προτεραιότητες του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010», το οποίο συμβάλλει στην εφαρμογή των πτυχών για την εκπαίδευση και την κατάρτιση της σύμπραξης της Λισσαβώνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, και τα οποία θα συνεισφέρουν στο νέο κύκλο διακυβέρνησης της Λισσαβώνας. Οι κατευθυντήριες γραμμές τονίζουν τη σημασία χρήσης των συμφωνημένων ευρωπαϊκών μέσων και αναφορών για τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων στα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας 2010, οι δραστηριότητες εκμάθησης από ομοτίμους για το 2005 περιλαμβάνουν τομείς σχετικούς με τη νεολαία:

- την επίτευξη των στόχων αναφοράς για τα άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, για τα ποσοστά ολοκλήρωσης της σχολικής εκπαίδευσης και για τον αλφαριθμητισμό·
- την εφαρμογή του πλαισίου βασικών δεξιοτήτων σε εθνικό επίπεδο·
- την επίτευξη των στόχων αναφοράς για την αύξηση των αποφοίτων στους κλάδους των μαθηματικών, άλλων θετικών επιστημών και της τεχνολογίας, ιδίως της μείωσης της διαφοράς μεταξύ ανδρών και γυναικών, και της συνεκτίμησης της σχέσης μεταξύ της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η Επιτροπή, σε πρόταση σύστασης του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το 2005 σχετικά με τις βασικές δεξιότητες, θα τονίσει τη σημασία των βασικών δεξιοτήτων για τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες.

Το 2006 θα προτείνει σχέδιο για τη θέσπιση ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, με σκοπό να υπάρξει μια κοινή βάση αναφοράς για τα συστήματα και τα πλαίσια προσόντων στην Ευρώπη. Το πλαίσιο αυτό θα συνοδεύεται και θα επικουρείται από ρυθμίσεις για τη μεταφορά ακαδημαϊκών μονάδων και τη διασφάλιση της ποιότητας, τις κοινές ευρωπαϊκές αρχές για την αναγνώριση και την επικύρωση της ανεπίσημης και της άτυπης μάθησης και το ευρωπαϊκό βιβλιάριο κατάρτισης (Europass) (το ευρωπαϊκό ενιαίο πλαίσιο για τη διαφάνεια διπλωμάτων, πιστοποιητικών και δεξιοτήτων).

Θα αναπτυχθεί ένα ειδικό μέσο για την αναγνώριση της εργασίας των νέων, έτσι ώστε ένα βιβλιάριο κατάρτισης νέων «Youthpass» να ενσωματωθεί στο Europass. Η δοκιμαστική περίοδος θα ξεκινήσει το 2006.

Ένα άλλο στοιχείο του προγράμματος εργασίας είναι η βελτίωση των δεξιοτήτων στις ξένες γλώσσες, που αποτελούν τη βάση αλλά και το αποτέλεσμα της συμμετοχής περισσότερων ευρωπαίων νέων στην κοινωνία της γνώσης και στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια κινητικότητα.

Με γνώμονα τον αυξανόμενο προσανατολισμό της οικονομικής δραστηριότητας σε διαδικασίες που χαρακτηρίζονται σταθερά από υψηλά επιστημονικά και τεχνολογικά επίπεδα, η πρόσβαση στις επιστήμες και στην εκπαίδευση ΤΠΕ έχει ιδιαίτερη σημασία για τους νέους.

Η Επιτροπή θα εκδώσει ανακοίνωση σχετικά με την επιχειρηματική εκπαίδευση και τη μάθηση το 2005, τονίζοντας τη σχέση μεταξύ των επιχειρηματικών δεξιοτήτων και των βασικών δεξιοτήτων ζωής για τους νέους. Το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την επιχειρηματικότητα προωθεί «την καλλιέργεια επιχειρηματικής νοοτροπίας» μεταξύ των νέων.

Ενέργειες για την εκπαίδευση και την κατάρτιση

- Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν δράση για τους νέους, για παράδειγμα:
 - μειώνουν τον αριθμό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα τη σχολική εκπαίδευση
 - αυξάνουν την πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων των μαθητειών και της επιχειρηματικής κατάρτισης·
 - αναπτύσσουν πλαίσια για τη στήριξη της διαφάνειας και αναγνώρισης προσόντων και ικανοτήτων και της επικύρωσης της ανεπίσημης και της άτυπης μάθησης·
- Τα κράτη μέλη πρόκειται να εφαρμόσουν την απόφαση για το Europass
- Η Επιτροπή θα εκδώσει ανακοίνωση για την επιχειρηματική εκπαίδευση το 2005
- Η Επιτροπή θα προτείνει ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων το 2006
- Η Επιτροπή πρόκειται να εγκρίνει σύσταση για τις βασικές δεξιότητες το 2006
- Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρόκειται να αναπτύξουν το «Youthpass» από το 2006

Οι προταθείσες ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές καλούν τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών απασχόλησης, να εξασφαλίσουν περισσότερη διαφάνεια και ενημέρωση για τις ευκαιρίες απασχόλησης και κατάρτισης, προκειμένου να διευκολύνουν την κινητικότητα. Το ευρωπαϊκό έτος για την κινητικότητα των εργαζομένων το 2006 θα συμπεριλάβει πρωτοβουλίες για τους νέους που εισέρχονται στην αγορά εργασίας. Από το 2007 η παρακολούθηση του σχεδίου δράσης της Επιτροπής και των κρατών μελών σχετικά με τις δεξιότητες και την κινητικότητα για τα έτη 2002-2005 θα επικεντρωθεί στη βελτίωση των ευκαιριών προς τους νέους στην αγορά εργασίας μέσω της αύξησης της κινητικότητας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν, όπου είναι δυνατόν, τις στρατηγικές τους για την

εξάλειψη των εμποδίων κινητικότητας, όπως σημειώνεται στην έκθεση της Επιτροπής¹⁵ σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενδοκοινοτική κινητικότητα των σπουδαστών, των επιμορφωνόμενων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών¹⁶.

Για να ενθαρρυνθεί περαιτέρω η κινητικότητα των νέων εντός της Ευρώπης, η Επιτροπή πρότεινε ενισχυμένα προγράμματα που έχουν ως στόχο τους νέους, τους φοιτητές και τους εθελοντές με νέες μορφές εθελοντικών δραστηριοτήτων, έτσι ώστε να διευρυνθεί και να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην ευρωπαϊκή εθελοντική υπηρεσία. Στις διαδικτυακές πύλες ενημέρωσης EURES (ευρωπαϊκή πύλη για την επαγγελματική κινητικότητα) και PLOTEUS (διαδικτυακή πύλη για τις ευκαιρίες μάθησης στον ευρωπαϊκό χώρο) θα λαμβάνονται καλύτερα υπόψη οι ανάγκες των νέων, και η Επιτροπή με μελέτη που θα διεξαγάγει πρόκειται να υποβάλει συστάσεις για την επέκταση της κάρτας κινητικότητας των νέων στην Ευρώπη. Η Επιτροπή θα προωθήσει τις ανταλλαγές ορθών πρακτικών κινητικότητας, για παράδειγμα, τη γαλλική πρωτοβουλία «Jobs d'été» για την καλοκαιρινή εργασία, οι οποίες μπορούν να επεκταθούν σε όλη την Ευρώπη ύστερα από αξιολόγηση των αρχικών αποτελεσμάτων.

Ενέργειες προώθησης της κινητικότητας

- Τα κράτη μέλη καλούνται να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη διαφάνεια και ενημέρωση, έτσι ώστε να διευκολύνουν την εργασία και τις σπουδές στο εξωτερικό
- Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους για την κινητικότητα των εργαζομένων 2006 πρόκειται να διοργανωθούν ειδικές ενέργειες για τη νεολαία
- Η Επιτροπή θα αναπτύξει εργαλεία, όπως οι διαδικτυακές πύλες EURES και PLOTEUS, για να βελτιώσει τις δυνατότητες των νέων να εργαστούν και να σπουδάσουν στο εξωτερικό
- Η Επιτροπή πρόκειται να υποβάλει συστάσεις το 2005 σχετικά με την κάρτα κινητικότητας των νέων στην Ευρώπη
- Το 2006 η Επιτροπή πρόκειται να μελετήσει την επέκταση της πρωτοβουλίας «Jobs d'été» για την καλοκαιρινή εργασία
- Το 2007 η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρόκειται να εφαρμόσουν νέες μορφές της ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας
- Από το 2007 η παρακολούθηση εφαρμογής του σχεδίου δράσης για τις δεξιότητες και την κινητικότητα θα επικεντρωθεί στις ενέργειες για τη βελτίωση της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας των νέων

¹⁵ COM (2004)21

¹⁶ EE L 215, 9.8.2001.

2.2.3. Μέτρα για το συνδυασμό της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής

Με τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές τα κράτη μέλη καλούνται να αναλάβουν δράση για τον καλύτερο συνδυασμό της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή. Η καλύτερη ισορροπία των δύο μπορεί να συμβάλει επίσης στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που συνδέονται με τη δημογραφική γήρανση, ιδίως του χαμηλού ποσοστού γεννήσεων. Στο θέμα αυτό περιλαμβάνεται και η εξασφάλιση υποδομής για τη φροντίδα παιδιών και άλλων εξαρτώμενων ατόμων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην ανάπτυξη εργασιακών ρυθμίσεων που να είναι καινοτόμες και φιλικές προς την οικογένεια. Ο συνδυασμός της επαγγελματικής με την προσωπική ζωή αποτελεί σημείο-κλειδί για την προώθηση της ισότητας των φύλων μεταξύ των νέων ανδρών και γυναικών.

Σε συνέχεια της πράσινης βίβλου για τις δημογραφικές εξελίξεις στην Ευρώπη, η Επιτροπή δρομολόγησε διαβούλευση με σκοπό να εντοπιστούν πολιτικές που πρέπει να εφαρμοστούν ή να ενισχυθούν σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

Ενέργειες για το συνδυασμό της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής

- Τα κράτη μέλη πρέπει να παράσχουν υποδομές φροντίδας παιδιών και άλλων εξαρτώμενων ατόμων που θα χαρακτηρίζονται από ευκολότερη πρόσβαση, ποιότητα και προσιτό κόστος.
- Τα κράτη μέλη, με τη συνδρομή της Επιτροπής, πρέπει να αναπτύξουν νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας, π.χ. ευέλικτο ωράριο, τηλεργασία, άδεια μητρότητας και γονική άδεια κ.λπ.
- Διαβούλευση της Επιτροπής το 2005 σχετικά με τον αντίκτυπο των δημογραφικών αλλαγών και πιθανές απαντήσεις πολιτικής

3. ΕΝΕΡΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΩΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Το επίκεντρο της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού είναι ο η ενεργός συμμετοχή των νέων. Στη λευκή βίβλο για τη νεολαία επισημάνθηκε η αυξανόμενη απόσταση που παίρνει η νεολαία από τα κοινά. Το Συμβούλιο, προκειμένου να ενισχύσει τη συμμετοχή, την ενημέρωση, τις εθελοντικές δραστηριότητες και τη γνώση των θεμάτων που αφορούν τη νεολαία, έθεσε 14 κοινούς στόχους για το 2003 και το 2004 (βλ. παράρτημα 3)¹⁷.

Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της τον Οκτώβριο του 2004¹⁸, αξιολόγησε θετικά τις δραστηριότητες που διεξάγονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και τόνισε την ανάγκη λήψης κατάλληλων μέτρων σε εθνικό επίπεδο για την εφαρμογή των κοινών στόχων.

Τα κράτη μέλη αναμένεται να υποβάλουν έκθεση σχετικά με τους κοινούς στόχους συμμετοχής και ενημέρωσης έως τα τέλη του 2005. Το 2006 θα ακολουθήσουν οι εκθέσεις για τις εθελοντικές δραστηριότητες και τη βελτίωση των γνώσεων για τη νεολαία. Για την κάθε περίπτωση, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση προόδου στο Συμβούλιο.

¹⁷ ΕΕ C 295 της 5.12.2003
Ψηφίσματα του Συμβουλίου 13996/04 και 13997/04 της 15.11.2004.

¹⁸ COM (2004)694

Η συμμετοχή και η ενημέρωση των νέων, οι εθελοντικές δραστηριότητες και η καλύτερη κατανόηση και γνώση της νεολαίας αποτελούν κλειδί για την οικοδόμηση μιας υγιούς κοινωνίας. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο ενέκρινε μόλις προσφάτως τους κοινούς στόχους, τα κράτη μέλη άρχισαν μόλις να τους εφαρμόζουν και η δράση των κρατών μελών στο πλαίσιο της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού πρέπει να εστιαστεί στην εφαρμογή τους. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι πρέπει να διατηρηθούν και να ενοποιηθούν οι υφιστάμενες αυτές προτεραιότητες.

Όσον αφορά τη συμμετοχή των νέων, πρέπει να συνεχίσει να αποδίδεται έμφαση στην αυξημένη συμμετοχή τους σε τοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, και στην παροχή μεγαλύτερης στήριξης της νεολαίας, έτσι ώστε να αποκτήσει συνείδηση συμμετοχής. Πρέπει να ενισχυθούν η βελτίωση της πρόσβασης στην ενημέρωση, η παροχή περισσότερης ποιοτικής ενημέρωσης και η αύξηση της συμμετοχής των νέων στην κατάρτιση και τη διάδοση των πληροφοριών.

Ο πολιτικός στόχος ενίσχυσης των εθελοντικών δραστηριοτήτων των νέων στην ΕΕ ως μέσου συμμετοχής και προσωπικής ανάπτυξης τους εξακολουθεί να ισχύει. Η συνεισφορά των εθελοντών στην κοινωνία συνεχίζει να διακρίνεται, όπως έδειξαν οι πρόσφατες φυσικές καταστροφές και η ανάγκη μακροπρόθεσμης αποκατάστασης των περιοχών που επλήγησαν.

Με βάση το Σύμφωνο και την παρακολούθηση εφαρμογής του στο πλαίσιο του κύκλου διακυβέρνησης της Λισσαβώνας, πρέπει να επιτευχθεί μέσω των μηχανισμών της Λισσαβώνας μεγαλύτερη κατανόηση και γνώση της νεολαίας στους στοχοθετημένους τομείς, δηλαδή την απασχόληση, την ενσωμάτωση, τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και την αναγνώριση της εργασίας των νέων. Η καλύτερη χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας στους τομείς αυτούς αναμένεται να βελτιώσει τις βασιζόμενες σε στοιχεία πολιτικές.

Ενέργειες ενίσχυσης της ενεργού συμμετοχής των νέων ως πολιτών

- Η Επιτροπή επιβεβαιώνει τις προτεραιότητες της ενεργού συμμετοχής των νέων στην κοινωνία (συμμετοχή, ενημέρωση, εθελοντικές δραστηριότητες)
- Βελτίωση της γνώσης στους τομείς της απασχόλησης, της ενσωμάτωσης, του επιχειρηματικού πνεύματος, της κινητικότητας και της αναγνώρισης της εργασίας των νέων, με βάση την ενσωμάτωση του Συμφώνου στον κύκλο διακυβέρνησης της Λισσαβώνας

4. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΣΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Παρότι τα θέματα σχετικά με τη νεολαία αφορούν τις περισσότερες πολιτικές που χαράσσονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Επιτροπή συστήνει να δοθεί έμφαση στους τομείς πολιτικής του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία.

Στις άλλες πολιτικές που σχετίζονται με τη νεολαία συγκαταλέγονται οι εξής:

Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης τις ενέργειές της κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας όσον αφορά τους νέους. Η ευρωπαϊκή εμβέλεια εκστρατεία ενημέρωσης «Ναι στην πολυμορφία. Όχι στις διακρίσεις»¹⁹ επεκτάθηκε και στη νεολαία από το 2005, έτσι ώστε να προαχθεί η ενεργός συμμετοχή των νέων και να ενισχυθεί η ευαισθητοποίησή τους σχετικά με την κοινοτική νομοθεσία και τις πολιτικές αντιμετώπισης των διακρίσεων.

Η Επιτροπή θα δώσει επίσης ιδιαίτερη προσοχή στην υγεία των νέων, για παράδειγμα στους τομείς της διατροφής και της παχυσαρκίας, του αλκοόλ και των ναρκωτικών, καθώς και σε στρατηγικές για την προαγωγή της υγείας τους. Για το 2006 προγραμματίζεται η διοργάνωση ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για την υγεία των παιδιών και των νέων.

Στο πλαίσιο του έκτου ερευνητικού προγράμματος-πλαισίου θα αναληφθεί ειδική έρευνα σχετικά με τις στάσεις, τον τρόπο ζωής και τις μορφές συμμετοχής που χαρακτηρίζουν την ευρωπαϊκή νεολαία. Στο πλαίσιο του έβδομου ερευνητικού προγράμματος-πλαισίου η έρευνα σχετικά με τη νεολαία θα μπορούσε να εστιαστεί στον αντίκτυπο που έχει η συμμετοχή των νέων στις λειτουργίες της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και στις εθελοντικές δραστηριότητες.

Η Επιτροπή θα δρομολογήσει δημόσια διαβούλευση για τις πιθανές ενέργειες που μπορεί να αναλάβει η Ένωση στον τομέα του αθλητισμού, όσον αφορά ειδικότερα τις εκπαιδευτικές και κοινωνικές αξίες του αθλητισμού, και του τρόπου ζωής των νέων.

Ενέργειες που δίνουν έμφαση στη νεολαία σε άλλους τομείς πολιτικής

- Η Επιτροπή θα προωθήσει τη συμμετοχή των νέων στην εκστρατεία «Ναι στην πολυμορφία. Όχι στις διακρίσεις» για το 2005.
- Η Επιτροπή θα δρομολογήσει το 2006 ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την προαγωγή της υγείας των νέων και των παιδιών
- Η Επιτροπή θα δρομολογήσει το 2005 δημόσια διαβούλευση για τον αθλητισμό με σκοπό να ενισχύσει τις εκπαιδευτικές και κοινωνικές αξίες του αθλητισμού για τους νέους

5. ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Οι ενέργειες πολιτικής που απευθύνονται στους νέους πρέπει να συνοδεύονται και από προγράμματα στήριξης σχεδίων που ενθαρρύνουν τους νέους να δραστηριοποιούνται, να συμμετέχουν ενεργητικότερα ως πολίτες, και τα οποία έχουν σκοπό να τους βοηθήσουν να αναπτύξουν τις ικανότητές τους. Τα σχέδια αυτά πρέπει να αναπτύσσονται σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο.

¹⁹ Πενταετής πανευρωπαϊκή εκστρατεία με τη στήριξη του κοινοτικού προγράμματος δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων. www.stop-discrimination.info

Παρόμοια σχέδια προωθούνται από μια σειρά ευρωπαϊκών προγραμμάτων (βλ. παράρτημα 4):

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
- Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
- ΝΕΟΛΑΙΑ και Νεολαία σε Δράση
- Ολοκληρωμένη διά βίου μάθηση
- Πολίτες για την Ευρώπη
- Πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία
- Πρόγραμμα Marie Curie
- Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την επιστημονική εκπαίδευση

6. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Η λευκή βίβλος για τη νεολαία ορίζει μια μέθοδο για τη διαβούλευση των νέων με σκοπό τη στήριξη της συμμετοχής τους και των οργανώσεών τους.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε ότι, για να είναι επιτυχές το Σύμφωνο, απαιτείται η συμμετοχή όλων των παραγόντων, πρώτα από όλους, των οργανώσεων νεολαίας, καθώς και των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των κοινωνικών εταίρων. Οι νέοι και οι οργανώσεις τους πρέπει να συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις με σκοπό την ανάπτυξη μέτρων για την πρωτοβουλία αυτή, στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων για τις μεταρρυθμίσεις της στρατηγικής της Λισσαβώνας, και στην παρακολούθηση της εφαρμογής τους. Παρά το ότι την αρμοδιότητα για τον τρόπο ενίσχυσης της συμμετοχής των νέων έχει το κάθε κράτος μέλος, τα εθνικά συμβούλια νεολαίας πρέπει να εκφέρουν τις απόψεις τους.

Επίσης, η Επιτροπή προτίθεται να διοργανώσει διαβούλευση των νέων και του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Νεολαίας σχετικά με την πολιτική νεολαίας. Αποκορύφωμα της διαβούλευσης αυτής θα είναι «η Γενική Συνέλευση» των νέων που θα διοργανωθεί το 2005. Για την προετοιμασία της η Επιτροπή θα διοργανώσει ευρεία διαβούλευση με τους νέους μέσω του διαδικτύου και θα καλέσει τα κράτη μέλη να διεξαγάγουν συζητήσεις σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή προτίθεται, σε συνέχεια της Γενικής Συνέλευσης, να διοργανώσει μια «ετήσια συνάντηση μεταξύ νεολαίας και επιτρόπων».

Ο άμεσος αυτός διάλογος με τους νέους δεν αποτελεί υποκατάστατο του κοινωνικού διαλόγου αλλά πολύτιμο συμπλήρωμά του. Ο διάλογος αυτός αναμένεται να διαρθρωθεί με άλλες πρωτοβουλίες διαβούλευσης της Επιτροπής που έχουν ιδίως σκοπό να προωθήσουν την οικειοποίηση των στόχων της Λισσαβώνας από την κοινωνία των πολιτών.

Ενέργειες για τη διαβούλευση με τους νέους

- Τα κράτη μέλη θα διοργανώσουν διαβούλευση με τους νέους σχετικά με τα μέτρα για το Σύμφωνο έως το φθινόπωρο του 2005
- Η Επιτροπή θα διοργανώσει διαβούλευση με τους νέους μέσω του διαδικτύου το 2005
- Η Επιτροπή θα διοργανώσει τη «Γενική Συνέλευση της Νεολαίας» το 2005 την οποία θα ακολουθήσουν ετήσιες συναντήσεις με νέους

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η έγκριση του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία συμπλήρωσε την ανάπτυξη του ενεργού ρόλου των νέων ως πολιτών μέσω της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα της νεολαίας, λαμβάνοντας υπόψη τους νέους στο πλαίσιο των πολιτικών που στηρίζουν την εταιρική σχέση της Λισσαβώνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει για πρώτη φορά μια πραγματικά ολοκληρωμένη προσέγγιση πολιτικής για τη νεολαία. Για να εφαρμοστεί αυτή η εκσυγχρονιστική προσέγγιση πολιτικής:

- Σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη, σε διαβούλευση με τους νέους, πρέπει να καταρτίσουν μέτρα για το Σύμφωνο στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων για τις μεταρρυθμίσεις της Λισσαβώνας.
- Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Επιτροπή με βάση το επικείμενο κοινοτικό πρόγραμμα για τη στρατηγική της Λισσαβώνας θα αναλάβει δράση στους τομείς που ορίζονται στην παρούσα ανακοίνωση.
- Η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να επιβεβαιωθούν και να ενοποιηθούν οι προτεραιότητες της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα της νεολαίας.
- Η Επιτροπή θα συνεχίσει να ενσωματώνει τη διάσταση των νέων σε άλλες σχετικές πολιτικές.
- Η Επιτροπή υπογραμμίζει τη σημασία των προγραμμάτων που διευκολύνουν τη διά βίου μάθηση, την κινητικότητα, το επιχειρηματικό πνεύμα και τον ενεργό ρόλο των νέων ως πολιτών στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών.
- Η διαβούλευση και η συμμετοχή των νέων και των οργανώσεών τους έχουν ιδιαίτερη σημασία για την εφαρμογή όλων των μέτρων που παρουσιάζονται στην παρούσα ανακοίνωση.

Η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει τα παρόντα συμπεράσματα. Η Επιτροπή θα διαβιβάσει την παρούσα ανακοίνωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

ANNEXES

Communication from the Commission to the Council

on European policies concerning youth

Addressing the concerns of young people in Europe – implementing the European Youth Pact and promoting active citizenship

Annex 1

The European Youth Pact

Annex 2

Extracts from the Commission proposal for integrated guidelines 2005-2008 reflecting European Council action lines for the European Youth Pact

Annex 3

Common objectives in the framework of the open method of coordination in the youth field

Annex 4

Community programmes relevant to youth policy

European Youth Pact

(Annex 1 of Presidency Conclusions of the European Council, Brussels, 22 and 23.3.2005
(7619/05))

Against the background of Europe's ageing population, the European Council sees a need for young Europeans to benefit from a set of policies and measures forming a fully integrated part of the Lisbon Strategy. The Youth Pact aims to improve the education, training, mobility, vocational integration and social inclusion of young Europeans, while facilitating the reconciliation of working life and family life. The Pact should ensure the overall consistency of initiatives in these areas and provide the starting point for strong, ongoing mobilisation on behalf of young people. Its success depends on the involvement of all parties concerned, first and foremost national, regional and local youth organisations as well as the European Youth Forum, regional and local authorities and the social partners.

The European Council calls on the Union and Member States, each within the limits of its own powers and in particular under the European employment strategy and under the social inclusion strategy, to draw upon the following lines of action:

Employment, integration and social advancement

- specifically monitoring policies for the sustained integration of young people into the labour market, in the context of the mutual learning programme on employment;
- endeavouring to increase employment of young people;
- giving priority under national social inclusion policy to improving the situation of the most vulnerable young people, particularly those in poverty, and to initiatives to prevent educational failure;
- inviting employers and businesses to display social responsibility in the area of vocational integration of young people;
- encouraging young people to develop entrepreneurship and promoting the emergence of young entrepreneurs.

Education, training and mobility

- ensuring that knowledge matches the needs of a knowledge-based economy and, to this end, encouraging the development of a common set of core skills; in this context, concentrating primarily on the problem of drop-outs from the school system;
- expanding the scope for students to undertake a period of study in another Member State;
- encouraging mobility of young people by removing obstacles for trainees, volunteers and workers and for their families; for researchers, stepping up ongoing initiatives under the Marie Curie programme;

- developing, between Member States, closer cooperation on transparency and comparability of occupational qualifications and recognition of non-formal and informal education.

Reconciliation of working life and family life

- promoting the reconciliation of working life and family life by sharing the responsibility between partners, particularly by expanding the child care network and developing innovative forms of work organisation;
- considering child-friendly policies, in the light of discussions on the Commission Green Paper on demographic change.

Extracts from the Commission proposal for integrated guidelines 2005-2008 reflecting European Council action lines for the European Youth Pact

(From Commission Communication on the Integrated Guidelines for Growth and Jobs (2005-2008), COM(2005) 141, 12.4.2005)

Microeconomic reforms

Guideline - Promote a more entrepreneurial culture & create a supportive environment for SMEs

- Member States should reinforce entrepreneurship education and training

Guideline – Increase and improve investment in R&D

- Member States should further develop the mix of measures to foster business R&D through, amongst others, ensuring a sufficient supply of qualified researchers by attracting more students into scientific, technical and engineering disciplines and enhancing the career development and the transnational and intersectoral mobility of researchers

Employment guidelines

1 Attract and retain more people in employment and modernise social protection systems

Guideline – Promote a lifecycle approach to work

- Renewed endeavour to build employment pathways for young people
- Reduce youth employment
- Eliminate gender gaps in employment, unemployment and pay
- Better reconciliation between work and private life
- Provision of childcare facilities

Guideline - Ensure inclusive labour markets for job-seekers and disadvantaged people

- Early identification of needs
- Job search assistance, guidance and training as part of personalised action plans
- Provision of social services necessary to support labour market inclusion of disadvantaged people

Guideline - Improve matching of labour market needs through

- Modernisation and strengthening of labour market institutions, notably of employment services
- Greater transparency of employment and training opportunities at national and European level to facilitate mobility across Europe

2. Improve adaptability of workers and enterprises and the flexibility of labour markets

Guideline – Ensure employment-friendly wage and other labour cost developments

- Reviewing the structure and level of non-wage labour costs and their impact on employment, especially for the low-paid and those entering for the first time the labour market

3. Increase investment in human capital through better education and skills

Guideline - Expand and improve investment in human capital

- Significantly reduce the number of pupils leaving school early
- Increased access to initial vocational, secondary and higher education including apprenticeships and entrepreneurship training

Guideline - Adapt education and training systems in response to new competence requirements

- Better identification of occupational needs and key competences, and anticipation of future skill requirements
- Broadening the supply of education and training tools
- Developing frameworks to support the transparency of qualifications, their effective recognition and the validation of non-formal and informal learning
- Ensuring the attractiveness, openness and high quality standards of education and training systems

14 OBJECTIVES FOR YOUTH COMMITMENT

(From Council Resolutions of 25.11.2003 and 15.11.2004)

Participation²⁰

To develop participation by young people, by introducing and supporting action to encourage them to exercise their citizenship actively and by enhancing their effective participation in democratic life:

1. Increase the participation by young people in the civic life of their community
2. Increase participation by young people in the system of representative democracy
3. Greater support for various forms of learning to participate

Information²¹

To develop information for young people, by improving access for young people to information in order to increase their participation in public life and facilitate the realisation of their potential as active, responsible citizens:

4. Improve access for young people to information services
5. Increase provision of quality information
6. Increase participation by young people in youth information, for example, in the preparation and dissemination of information

Voluntary activities of young people²²

With a view to enhancing active citizenship and solidarity of young people, voluntary activities should be developed, facilitated, promoted and recognised at all levels:

7. Encourage the development of voluntary activities of young people with the aim of enhancing awareness of the existing possibilities, enlarging their scope and improving their quality
8. Make it easier for young people to carry out voluntary activities by removing existing obstacles

²⁰ Council Resolution of 25.11.2003 on common objectives for participation by and information for young people (OJ C 295, 5.12.2003).

²¹ Ditto.

²² Council Resolution of 15.11.2004 on common objectives for voluntary activities for young people (13996/04 JEUN 89).

9. Promote voluntary activities with a view to reinforcing young people's solidarity and engagement as responsible citizens
10. Recognise voluntary activities of young people with a view to acknowledging the value of their personal skills thus acquired and their engagement for society and the role that voluntary activities play in terms of facilitating the transition from education to work and adult life

Greater understanding and knowledge of youth²³

For timely, efficient and sustainable policy making, it is important to encourage the development of a coherent, relevant and qualitative knowledge area in the youth field in Europe and to anticipate future needs, through exchange, dialogue and networks:

11. Identify – including at local and regional level – existing knowledge in priority areas of the youth field namely, participation, information and voluntary activities and implement measures to supplement, update and facilitate access to it
12. In a second stage identify – including at local and regional level – existing knowledge in further priority areas of interest to the youth field such as autonomy, non-formal learning, the fight against discrimination, education & training, employment, entrepreneurship, creativity, transition from education to employment, social inclusion and health, and implement measures to supplement, update and facilitate access to it
13. Ensure quality, comparability and relevance of knowledge in the youth field by using appropriate methods and tools
14. Facilitate and promote exchange, dialogue and networks to ensure visibility of knowledge in the youth field and anticipate future needs.

²³ Council Resolution of 15.11.2004 on common objectives for a greater understanding and knowledge of youth (13997/04 JEUN 90).

COMMUNITY PROGRAMMES RELEVANT TO YOUTH POLICY

- The European Social Fund supports projects targeting young people, in the areas of employment, training and social inclusion.
- The community programmes financed by the European Regional Development Fund cover fields of development in which projects intended for young people can be supported, for example, education and training, university research, entrepreneurship, health, culture, urban regeneration.
- Under the Rural Development Regulation (EC) N° 1257/1999 young farmers can benefit from several measures: support for the initial setting-up of their business, increased aid rates for further investments in their agricultural holdings and the acquisition of the necessary skills and know-how through the training measure. These tools are also included in the proposal for a Council regulation on rural development for the next programming period (COM (2004) 490 final).
- The Youth and proposed Youth in Action programme will contribute both to the Pact, in particular regarding mobility, non-formal learning and youth entrepreneurship, and to the active citizenship of young people.
- The Integrated Lifelong Learning Programme has set ambitious new targets for participation in European education and training programmes (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci), and thus is a major instrument for implementing the Pact.
- The Citizens in Europe programme will give citizens, including young people, the opportunity to interact and experience cultural diversity, forging a European identity, and improving mutual understanding.
- The Competitiveness and Innovation Framework Programme will promote youth entrepreneurship.
- The Marie Curie Programme and the underlying integrated policy to make Europe more attractive to researchers support initiatives for training, mobility and career development of researchers, including at the early stage of their careers, and encourage interest among young people in science and technology as well as in a career in research.
- The European Science Education Initiative seeks to stimulate young people's interest in science at the primary and secondary level by helping teachers to access and use best practice, science demonstrations and learning objects.

- The Commission supports activities specifically aimed at the inclusion of disadvantaged groups – including young people with a handicap, different ethnic groups, young women, and young people from disadvantaged or outlying and remote regions – in the processes that lead to careers in science.
- The revised Sustainable Development Strategy will pay attention to education for sustainable development.